

SZAKDOLGOZATI TÉMAJAVASLATOK

Közösségszervezés BA szakosok számára

Bozsó Renáta

• Művelődés és annak társadalmi háttere

A szabadidő eltöltése, a művelődési szokások, a kultúrafogyasztás bármely területe vizsgálható meghatározott társadalmi csoport(ok)ra fókuszálva. Irányulhat ez valamely korosztály, nem, társadalmi réteg vagy lakóhelyi közösség körében végzett felderítésre, illetve akár ezek összehasonlítására is. A témát és a vizsgálni kívánt populáció paramétereit figyelembe véve szükséges megválasztani a vizsgálat módszere(i)t és felderítő, leíró vagy magyarázó jellegű kutatásként elvégezni, az eredményeket, tanulságokat összefoglalni úgy, hogy az a közösségszervezés és/vagy felnőttnevelés számára releváns, hasznosítható információkat hordozzon.

• Művelődés és/vagy tanulás helye az emberi tevékenységek rendszerében

Az életmód a rendszeresen ismétlődő tevékenységek rendszereként fogható fel. Ebben vizsgálhatóak a különböző művelődési és tanulási formák és a ráfordított idő, a szándékoltság, a velük kapcsolatos motivációk, preferenciák, stb. Vizsgálható ez korábbi kutatási eredmények (pl. időmérleg vizsgálatok) másodelemzése révén vagy önálló adatgyűjtésre alapozva.

• Az olvasás helye a szabadidőstruktúrában és annak változásai

Szabadidő- és művelődéskutatások áttekintése olvasási vonatkozásban. Az olvasás szerepének átalakulását lehet vizsgálni az információs társadalomban ezzel kapcsolatos kutatások eredményeit bemutatni, esetleg saját adatgyűjtés végezni.

• Művelődés és annak intézményi háttere

Bemutatásra ebben az esetben a kultúráközvetítés intézményei közül választ a hallgató egyet vagy – akár összehasonlítás céljából – többet, mely lehet hagyományos, modern vagy akár potenciális szintér. Elhelyezi azt az intézmények rendszerében, bemutatja helytörténeti, települési jelentőségét, működését úgy, hogy az a közösségszervezés és/vagy felnőttnevelés számára új, releváns, hasznosítható információkat hordozzon. Ez a meglévő szakirodalmak, kiadványok tanulmányozásán túl önálló kutatómunkát igényel (pl. helyi sajtóban, levéltárban, akár interjú-technika alkalmazása révén).

• Szabadon választott település(ek) kulturális, közművelődési állapota

E téma kapcsán nem egy intézmény történetének és működésének bemutatására vállalkozik a hallgató, hanem egy település kulturális célkitűzéseit és az azokban szerepet játszó kultúráközvetítő intézményeit tekinti át (kiemelve az esetleges összefonódásokat, ellentmondásokat, feladat-megosztást stb...). Mindezt történeti aspektusból vagy az aktuális állapotokat felderítve és bemutatva is megteheti a szerző. A másodlagos források áttekintésén túl személyes adatfelvételt is igényel(het) a dolgozat.

• A szocializáció hagyományos és modern szinterei, szerepük és felelősségük a kulturális fogyasztásban

A család, az iskola, a kortárs csoportok vagy akár a sajtó, televízió, internet szocializációban való részvételét, az abban játszott szerepeik változását vizsgálhatja a hallgató fókuszálva a kulturális fogyasztásra. Elképzelhető médiatartalmak (sajtó, televízió-műsorok, reklámok, internetes videók...) tartalomelemzése vagy akár megkérdezésen alapuló önálló adatgyűjtés is.

Dr. Döbör András

• Gyermekkel, fiatalokkal foglalkozó intézmény, civil szervezet, gyermek- és ifjúsági/diák önkormányzat, ifjúsági kerekasztal/fórum fiatalokkal kapcsolatos tevékenységének bemutatása

• Ifjúsági projekt bemutatása a tervezéstől a megvalósításig

• Egy választott ifjúsági közösség sajátosságainak elemzése, fejlesztési lehetőségeinek bemutatása

Dr. Fízel Natasa

- Egy választott alternatív oktatási módszer (pl. Waldorf, Danton terv, Jéna terv stb.) alkalmazási lehetőségei
- Egy választott művelődési intézmény története • Főiskolai/egyetemi hallgatók történeti-szociológiai vizsgálata

Dr. Hevesi Tímea Mária

• A csoportok, a közösségek szerepe az ember társadalmi-kulturális fejlődésében.

A csoportok, a közösség kialakulása az ember fejlődéstörténetében alapvető fontosságú, melynek – az őskortól kezdve – számos tárgyi, s később írásos emléke, illetve szellemi hagyománya (pl.: mítoszok, mesék) fennmaradt. Lehet koronként vizsgálni, vagy egy koron belül elemezni azt, hogy milyen módon játszottak szerepet a közösségek, vagy egy-egy közösség az ember társadalmi-kulturális fejlődésében (pl. a céhek szociális és kulturális szerepe). A történeti források közül egyet ki lehet emelni, s megvizsgálni a közösséggel való kapcsolatát (pl. a mítoszok szerepe a közösség egységének kialakulásában). Jelen korunkban a közösségek vizsgálata a társadalmi-kulturális fejlődés tükrében. Javasolt kutatási módszerek: történeti elemzés, tartalomelemzés, dokumentumelemzés, kérdőív, interjú.

• A szimbólumok jelentősége a kultúrákövetítésben.

Kiválasztható egy szimbólum (pl. kereszt, kör) vagy egy típusú szimbólum (pl. állatok, növények), melynek a megjelenéseit, funkcióit, a kultúrákövetítésben betöltött szerepeit vizsgálja meg a hallgató. Javasolt kutatási módszerek: tartalomelemzés, történeti elemzés.

• Élményt-nyújtó tevékenységek a közösségformálásban.

Az élményt-nyújtó tevékenységekre, programokra, terápiákra (pl.: játék/zene/lovasszisztált/szimbólum/művészeti terápia), pedagógiai módszerekre (pl.: élménypedagógia) lehet alapozni a kutatást. Megvizsgálni, hogy egy közösség kialakításában, formálásában milyen szerepe lehet az élményt-nyújtó tevékenységeknek. Javasolt kutatási módszerek: esettanulmány, tartalomelemzés, megfigyelés, interjú, szociometriai módszer, kérdőív.

• Speciális szükségletű személyek közösségbe integrálása.

A speciális szükségletű személyek számának növekedése, esélyegyenlőségük biztosításának szükségessége miatt egyre aktuálisabbá válik foglalkozni azzal, hogy milyen módon tudjuk segíteni a tipikus fejlődésű személyek által alkotott közösségekbe való integrálásukat. A hallgató az erre vonatkozó jó gyakorlatokat összegyűjtheti, rendszerezheti, s önálló programot is készíthet erre vonatkozóan. Vizsgálható a kérdés egy vagy több művelődési házban. A hallgató saját lakóhelyén, megyéjében. Összehasonlítható a hazai helyzet a külföldi gyakorlattal. Javasolt kutatási módszerek: esettanulmány, tartalomelemzés, megfigyelés, interjú, kérdőív.

• Autizmussal élő személyekkel való tevékenység.

A hazai Autizmus Kutatócsoport szerint hazánkban jelenleg a kb. 10 milliós lélekszámot alapul véve 20 ezer autizmussal élő személy él. Az autizmus spektrum zavarral diagnosztizáltak száma évről évre emelkedik, ebből adódóan nagyon aktuális azzal a kérdéssel foglalkozni, hogy miképpen viszonyuljunk hozzájuk. Az autizmus spektrum zavarral élő személyek közösségbe integrálása gyakran az egyik legnagyobb kihívás egy közösség megszervezésekor. Speciális szempontokat szükséges figyelembe venni, s egy – az eddigiektől eltérő – szemléletet szükséges kialakítani az ezzel foglalkozó szakembernek. Érdekes és izgalmas kihívás, melynek vizsgálatát olyan intézményekben érdemes elvégezni, ahol olyan működő közösségek léteznek, amelyeknek az autizmussal élő személyek is tagjaik. Javasolt kutatási módszerek: esettanulmány, megfigyelés, tartalomelemzés, interjú, kérdőív.

• A kultúrákövetítés pedagógiai aspektusai.

Egy andragógus, kulturális mediátor, s egy közösség-szervező szakember számára is szükséges pedagógiai módszereket alkalmazni munkája során. A kutatás során feltárhatók azok a konkrét területek, feladatok, ahol a pedagógiai tudás fontossá válik. A hallgató az egyes területek vizsgálata során összegyűjtheti azokat a pedagógiai módszertani elemeket, melyek alkalmazása segítheti az andragógus, kulturális mediátor és

közösségszervező szakember hatékonyabb munkavégzését. Javasolt kutatási módszerek: esettanulmány, megfigyelés, tartalomelemzés, interjú, kérdőív.

- **Az életminőség szerepe a lifelong learning koncepcióban.**

Egyes életminőség kutatók szerint a jóllét szubjektív mutatói abból állapíthatók meg, hogy az emberek különböző élethelyzetekben hogyan viszonyulnak a körülöttük lévő világhoz. A lifelong learning segíti a változó világhoz való folyamatos alkalmazkodást. Ennek a területnek az elemzése egy komplex vizsgálat keretében valósítható meg, melybe a témához kapcsolódó dokumentumok elemzése, életminőség-kutatások vizsgálata és különböző korosztályú személyekkel történő interjú, illetve kérdőíves felmérés is beletartozhat. Javasolt kutatási módszerek: tartalomelemzés, dokumentumelemzés, interjú, kérdőív.

Dr. habil. Keczer Gabriella

Menedzsment a gyakorlatban

- Egy nagyobb, vagy több kisebb szervezet (oktatási vagy kulturális intézmény, vállalkozás, vállalat) menedzsment funkcióinak vizsgálata/összehasonlítása: stratégiai tervezés, szervezeti struktúra, vezetési stílus, motiváció, kommunikáció, kontroll. Javasolt kutatási módszerek: esettanulmány, dokumentumelemzés, interjú (Empirikus dolgozat)

Emberi erőforrás menedzsment a gyakorlatban

- Egy nagyobb, vagy több kisebb szervezet (oktatási vagy kulturális intézmény, vállalkozás, vállalat) emberi erőforrás menedzsment tevékenységeinek vizsgálata/összehasonlítása: toborzás, kiválasztás, fejlesztés, teljesítményértékelés. Javasolt kutatási módszerek: esettanulmány, dokumentumelemzés, interjú (Empirikus dolgozat)

A munkáltatók kompetencia-elvárásai napjainkban

- A térség legjelentősebb foglalkoztatói milyen kompetenciákat (tudás, képesség, attitűd) várnak el az oktatási rendszerből kilépőktől, és mennyire felelnek meg a fiatalok ezeknek az elvárásoknak. Javasolt kutatási módszerek: interjú, kérdőív (Empirikus dolgozat)

Munkahelyi képzések

- A munkahelyen (szervezeten) belül folyó képzések iránti szükséglet és igény, a vállalati belső és külső képzések, a képzések finanszírozása, a vállalati képzések és a humánerőforrás stratégia összefüggései, képzési terv, a képzések hatékonyságmérése nagyobb szervezet(ek)ben. Javasolt kutatási módszerek: esettanulmány, dokumentumelemzés, interjú (Empirikus dolgozat)

A munka és a magánélet egyensúlya a munkahelyeken, atipikus foglalkoztatási formák

- A munka és a magánélet egyensúlyát biztosító szervezeti megoldások, atipikus foglalkoztatási formák (részmunkaidő, távmunka, co-working) megjelenésének vizsgálata a magyar munkáltatók körében. Javasolt kutatási módszer: esettanulmány, dokumentumelemzés, interjú, statisztikai adatelemzés (Empirikus dolgozat)

Dr. Medgyesi Konstantin

- Hogyan szervezzünk kiállításokat? A modern múzeumok működése – blockbuster tárlatok a világban és Magyarországon; közgyűjteményi kommunikáció.

- Szóvivői szerepek a kulturális szférában. A kommunikátor szerepe a kulturális menedzsmentben.

- Politikusi portrék a 20. századi magyar és nemzetközi történelemből. A történeti imázsformálás mint a kultúrákövetítés „szövetségese.”

- A storytelling (a történetmesélés) lehetőségei a közművelődés területén.

- Az oral history interjúk szerepe a közelmúlt kutatásában.

- Szeged mint egyetemi város köztörténete, társadalomtörténete és művelődéstörténete.
- Móra Ferenc titkos szerelme: szenvedély, politika, irodalom a harmincas években.
- A kultúra jogi környezete. A rendezvényszervezés jogi dilemmái.

Molnárné Dr. Urbanik Tímea

- Az irodalom szerepe a kultúráközvetítés folyamatában. Irodalmi rendezvények, olvasásnépszerűsítő kezdeményezések vizsgálata kortárs irodalmi vagy gyermek- és ifjúsági irodalmi fókusszal.
- A könyvtár mint közösségi tér. Könyvtári programok, közösségsszervező tevékenységek elemzése.
- IKT-eszközök alkalmazása a közösségsszervezésben.

Dr. Nagy Angelika

- Források és lehetőségek a közösségfejlesztés területén (civil szervezetek, művelődési házak)
- Források és lehetőségek az egyházi közösségfejlesztés területén
- Együttműködési lehetőségek, jó gyakorlatok a közművelődési intézmények és a történelmi egyházak között
- Adott szervezet kommunikációjának elemzése (külső és belső PR, marketingkommunikáció)
- Külső és belső PR tevékenység elemzése adott szervezetnél
- Társadalmi szervezetek külső kommunikációja
- Adott szervezet marketingkommunikációjának elemzése (versenyszféra, nonprofit szervezetek, egyházi szervezetek)
- Marketingkörnyezet vizsgálata adott szervezet esetén
- A marketingkörnyezet változásának hatása adott szervezet marketingkommunikációjára
- A rendezvényszervezés jelentősége a szervezet működése szempontjából

Dr. habil. Németh Balázs

- Az európai és a modern magyar felnőttoktatás története 1780 és 1980 között
- Az Európai Unió felnőttoktatási és felnőtt-tanulási politikája
- Felnőttoktatás és aktív állampolgárság: kapcsolat, felelősség és egymásra utaltság
- A felnőttek tanulása és a társadalmi kontextus: tanuló városok, települések és tanuló közösségek
- Felnőttoktatási professzió, professzionalizmus és professzió-fejlesztés
- Nemzetközi szervezetek a felnőttoktatásban: kormányköziség és nem-kormányzati szerepek, orientációk

Orbán Hedvig

- Művelődő közösségek – közművelődési intézmények tevékenységének összekapcsolódása
- A forrásteremtés lehetőségei közművelődési intézményekben, civil szervezetekben
- Közművelődési innováció- közművelődési intézményben, civil szervezetben, művelődő közösségben
- A szükséges és nélkülözhetetlen tudás a gyakorló közművelődési szakemberek számára. Képzettségek, továbbképzések, rendelkezésre álló és elvárt kompetenciák.
- Egy település közművelődési leltára és kulturális szervezeteinek kompetenciái

Sütő Erika

- A KMK projektbemutatása vagy történeti feldolgozása
- Tanulási szokások, stratégiák vizsgálata
- Jó gyakorlatok a közösségfejlesztésben (projektbemutatás)
- A felnőttek tanulása, tanítása

Dr. Szirmai Éva

- A magas- és tömegkultúra esztétikai dimenziói
- A magaskultúra közvetítésének színterei (tömegkommunikációs csatornák, művészeti intézmények) • A tömegkultúra műfajai, helyük a kulturális fogyasztásban (lektúriródalom, hollywoodi filmek, pop-zene)
- Celebek és bulvár (a tömegsajtó történetmódjai)
- Eseménymenedzsment II. Vizuális környezet
- Szervezetek arculatának változásai – arculati kézikönyvek, web-oldalak, események vizuális környezetének elemzése
- Kommunikáció a weben: honlapok és közösségi média-profilok elemzése a korszerű elméletek alkalmazásával
- Média- és multimédia ismeretek
- A web 2.0 lehetőségei a közösség-szervezésben
- Mobilalkalmazások az önképzésben és a közösség-szervezésben
- Virtuális művészeti és közösségi terek

Dr. Szűcs Norbert

Bármilyen szociológiai tematikájú dolgozat, empirikus kutatás elkészítésében támogatom a hallgatókat. Az alábbi lista elsősorban területeket jelöl ki, melyeken belül minden hallgató megvalósíthatja a saját ötleteit, konkretizálhatja a kifejtetni kívánt témakört.

- Nonprofit szektor, civil társadalom empirikus vizsgálata

- Civilszervezetek, hálózatok működésének empirikus vizsgálata. Civil programok, „jó gyakorlatok” leírása, hatásvizsgálata, elemzése.
- Esélyegyenlőségi tematikájú programok, „jó gyakorlatok”, illetve esélyegyenlőséggel, társadalmi integrációval foglalkozó szervezetek empirikus vizsgálata
- Újszerű oktatási, kulturális, integrációs programok leírása, hatásvizsgálata, elemzése. Esélyegyenlőséggel, társadalmi integrációval foglalkozó szervezetek, hálózatok működésének empirikus vizsgálata.

Dr. T. Molnár Gizella

- A mindennapi kultúra jelenségei a történelem különböző korszakaiban. (Termelési kultúra, építészet, életmód, lakáskultúra, öltözködés, gasztronómia, játék, sport, gyógyítás, egészségügy stb.)
- Az ünnep mint a kultúra univerzális jelensége. Az ünnep fogalmának, az ünneplés módjának változásai a történelem különböző korszakaiban. Az ünnep és a politikai hatalom összefüggései, az ünnep mint a hatalom legitimációjának eszköze a történelem különböző korszakaiban.
- A nők helyzete az ókortól napjainkig, a történelem különböző korszakaiban (jogaik, nevelés, iskoláztatás, emancipáció, stb.)
- A gyermekek helyzete az ókortól napjainkig a történelem különböző korszakaiban (a gyermek helye a családban, a társadalmi elvárások a gyermekneveléssel kapcsolatban, a nevelés intézményesülése, oktatás, iskolák).
- A polgári szabadságjogok érvényesülése/korlátai és ennek hatása a polgári kultúra fejlődésére a dualizmus korában, és a két világháború között. (A különböző polgári szabadságjogok törvénybe iktatása, ill. ennek hiánya befolyásolta-e, és ha igen hogyan a kulturális folyamatokat. Törvény hiányában hogyan történt a szabályozás, és ezzel hogyan éltek az egyes társadalmi rétegek?)
- A polgári kultúra intézményrendszerének kiépülése a dualizmus korában és a két világháború között. (Színházak, közgyűjtemények, közoktatás, társaskörök, egyesületek, egyletek – felnőttképzési, közművelődési intézmények, szervezetek története, szerepük az adott társadalomban, ill. kultúrpolitikában)
- A modern felnőttképzés kezdetei a dualizmus korában, törekvések a két világháború között. (A felnőttoktatás, felnőttképzés intézményesülése, egy-egy konkrét törekvés példáján.)
- A felnőttképzés lehetőségei és korlátai a Rákosi-korban, ill. a Kádár-korszakban. (A szocialista kultúrpolitika foglalkozott-e, és ha igen, hogyan a felnőttek képzésével, milyen lehetőségeket teremtett ebben, ezek mennyire voltak hatékonyak? Konkrét példákkal, helytörténeti vonatkozásokkal.)
- A kulturális irányítás a létező szocializmus idején. (Kulturális forradalom az ötvenes években, a 3 T elve a Kádár-korszakban, Révai József, Aczél György tevékenysége. Korabeli dokumentumok felkutatásával, elemzésével kell képet adni a szocializmus időszakának jellemző kultúrpolitikai törekvéseiről.

Dr. habil. Újvári Edit

A kultúraelmélet tárgyköre

- A kultúra fogalmának alakulása, elemzésének, történeti feldolgozásának tudománytörténeti bemutatása. A kultúra elméletének alakulása szempontjából kiemelkedő elméletalkotókra és munkásságuk eredményeire fókuszálva.
- Kiemelkedő kultúrfilozófusok, kultúrtörténészek munkássága, jelentőségük és eredményeik bemutatása

- A kulturális antropológiában megfogalmazott kultúraelméletek, különböző irányzatok jelentős kultúra elemzési módszertanának összehasonlító elemzése

A kultúratörténet tárgyköre

- Az európai kultúrtörténet főbb szakaszainak bemutatása, specifikumainak elemzése történeti aspektusban, források elemzésével.
- Az európai kultúra alapjait meghatározó ókori kulturális örökségek
- A középkori Európa kultúrájának sajátosságai
- Az európai kultúra specifikumait megalapozó felvilágosodás sajátosságai • Európai eszmék, korstílusok kultúrtörténete

A kultúraközvetítés tárgyköre

- Az egyes közösségi, művelődési, kulturális intézmények kultúraközvetítő tevékenységének részletes áttekintése, összehasonlító elemzés különböző intézmények szakmai tevékenysége terén; konkrét kultúraközvetítési programtervezetek elemzése, tervezetek készítése.
- A kultúraközvetítés történeti bemutatása és új trendjei
- Kortárs művészeti csoportok működése a kulturális intézményekben